

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»**

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
16 травня 2024 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

ПРОЦЕСУ.....	238
--------------	-----

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

АЛМАШІ С.І., ГАБОВДА В.В.ЩОДО ПРОБЛЕМИ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.....	240
АЛМАШІ С.І., ЯЦІВ В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ГОТОВНОСТІ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮНАКІВ.....	242
АЛФЕЛДІЙ В.В., БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	244
АПАЦЬКА Я., ГЕРЦОВСЬКА Н. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТЕЙ БІЛНГВІВ.....	246
БАРЧІ Б. В. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ ТА МОТИВАЦІЇ	248
БЕДЕВЕЛЬСЬКА М. THE USE ULTIMEDIA TOOLS IN ENGLISH LESSONS FOR THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF HIGH SCHOOL STUDENTS.....	250
BISKU E. S. THEORETICAL FOUNDATION OF THE FORMATION OF LINGUISTIC AND SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS.....	251
BLYSKUN E. E. TEACHING SPEAKING AND WRITING OF STUDENTS OF 7-8 GRADES USING ART TECHNOLOGY IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS.....	253
BOHDAN D. M. USE OF PROJECT TECHNOLOGY FOR DEVELOPMENT OF SKILLS ENGLISH MONOLOGICAL SPEAKING BY STUDENTS OF THE 8TH GRADE.....	255
БРЕЦКО І.І., БІЖКО Р.В. МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ.....	257
БРЕЦКО І.І., ВОЙТОВИЧ В.В. ВПЛИВ САМОЕФЕКТИВНОСТІ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	259
БРЕЦКО І.І., СПАЧИНСЬКА С.-Є.І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ Я ОСОБИСТОСТІ	261
БРЕЦКО І.І., БАРНА Г.І., БЕНЯК О.М. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ.....	263
ВАРГА Л., КОЗАР Т. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	265
HERTSOVSKA N., RAIKHEL A. ENVIRONMENTAL EDUCATION: TREND OR NECESSITY.....	267
ГОЛОВЧУК О. В., ВЛАСЕНКО В. ДЖЕРЕЛА ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГІЇ ТА ОСОБИСТИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ.....	270
ДРАГУСЬКА О.В., ЛІБА О.М. ФОРМУВАННЯ НАРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	272
КЕНТЕШ І. С. СПЕЦИФІКА МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У МИСТЕЦЬКІЙ СФЕРІ.....	275
KONCHOVYCH K. T. SOCIOCULTURAL PREREQUISITES FOR REFORMING THE PRIMARY SCHOOL IN THE UNITED STATES.....	276
КОСТЮ С. БУКШЕНКОВА А. ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ УСПІШНОГО ПЕРЕНОСУ ЗНАНЬ.....	278
ЛІБА О.М., ЯКИМЕНКО Є.А. МАТЕМАТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

References:

1. Alexander R., Broadfoot P., Phillips D. Learning from Comparing: New Directions in Comparative Education Research. Vol. 1 : Contexts, Classrooms and Outcomes. – Symposium Books Ltd, 1999. – 304 p. 210. Altrichter H., Merki K. H. Handbuch Neue Steuerung im Schulsystem. –
2. Balarin M., Lauder H. The Governance and Administration of English Primary Education (Research Survey 10/2). – Cambridge : University of Cambridge Faculty of Education, 2008. – 20 p. 229.
3. Bruns B., Filmer D., Patrinos H. A. Making Schools Work : New Evidence on Accountability Reforms (Human Development Series). – Washington DC : The World Bank, 2011. – 251 p. 470 253. Bubb S., Earley P. From Self-Evaluation to School Improvement
4. Children, Their World, Their Education. Final Report and Recommendations of The Cambridge Primary Review / ed. by Robin Alexander. – London : Routledge, 2010. – 586 p.

УДК 159.95

КОСТЮ Світлана
БУКШЕНКОВА Алла
Мукачівський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ УСПІШНОГО ПЕРЕНОСУ ЗНАНЬ

Проблема переносу знань не є новою для психології – науковці звертали увагу на особливості засвоєння та подальшого використання знань з початку дослідження когнітивних функцій людини. Тому вивчення цього питання стартує із початком розвитку психологічної науки (Е. Торндайк, М. Вертгеймер, Ж. Піаже, К. Дункер та ін.)

Перенос знань, на нашу думку, має вивчатися у поєднанні як із когнітивними складовими, так і з особистісними особливостями, що визначають попередній досвід засвоєння та використання отриманих знань [1;2].

Перенос знань не є суто когнітивною складовою функціонування людини, а є процесом, безпосередньо пов'язаним також із особистісними, когнітивними, індивідуальними якостями та характеристиками людини. Тому увага приділяється вивченню процесу переносу знань і у просторі когнітивних процесів, і у сфері психології особистості та її індивідуальних особливостей.

Розглядаючи феномен переносу знань, ми входимо в широкий спектр процесів обробки інформації та пошуку зв'язків між когнітивними особливостями. Початок нашого розуміння цього явища починається саме з цієї сфери знань. Застосування концепції інформації у різних контекстах, порівняно з тими, для яких вона була початково сформульована, представляє складні виклики, оскільки воно вимагає розуміння контексту та особливостей прийняття інформації.

Кожна людина має свої унікальні способи сприйняття та обробки інформації про своє оточення, які називаються когнітивним стилем. Згідно з М.

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

О. Холодною, індивідуальний суб'єкт відрізняється від узагальненої поведінки, тому загальнопсихологічний підхід не може абсолютно відтворити механізми психічної діяльності конкретної особистості. Таким чином, поняття когнітивних стилів інтегрує загальне та індивідуальне використання знань в природний процес.

Крім когнітивних стилів, які зараз активно вивчаються, феномен переносу знань в основному пов'язується з процесом мислення. У мисленні відбувається аналіз умов діяльності та її мети, перенесення знань із однієї ситуації в іншу, а також перетворення ситуації на узагальнену схему.

За словами Н.І. Чуприкової, ключовими показниками інтелектуального розвитку є рівень знань, вміння мислити, здатність до перенесення знань та дій у різні ситуації.

Розгляд становлення поняття переносу знань необхідно починати з робіт Е. Торндайка, адже саме його теорію ідентичних елементів можна вважати основою для визначення процесу переносу знань та його пояснення.

Із подальшим розвитком психологічної науки, особливо, гештальт - психології, що «прийшла на зміну» біхевіоризму, процес переносу знань, як і багато інших психологічних питань, почали досліджуватися саме гештальтистами. Макс Вертгеймер у дослідженні продуктивного мислення неодноразово звертався до процесу переносу, та вважав проблему структурного переносу доволі важливою у науці [1;2;3].

Проблемами мислення, рішення задач, а також, і переносу знань, займався ще один видатний представник гештальт – психології Карл Дункер. Його бачення переносу протилежне теорії ідентичних елементів Е. Торндайка. У рамках дослідження переносу знань, вчений приділяв багато уваги саме подібності навчальної ситуації та ситуації переносу.

Багато дослідників стверджують, що ключовим показником розвитку розумових здібностей є здатність самостійно застосовувати прийоми та методи в нових ситуаціях. Проте деякі аспекти цього явища, такі як перетворення цих методів під час перенесення, зміна пізнавальних інтересів та широкий спектр застосування в позаучбових сферах, залишаються недостатньо вивченими. Навичка змінювати прийоми та переходити від одного методу до іншого є одним із ключових аспектів творчого мислення. У зарубіжній літературі також значна увага приділяється явищам перетворення при вирішенні проблемних завдань.

Література:

1. Зайченко Д. С. *Адаптація студентів-випускників до нових соціальних умов та майбутньої професійної діяльності* : міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент, 2015. №. 18. С. 145-154.
2. Лисак К.О. Когнітивно-особистісні та індивідуальні чинники успішності переносу знань; дис. ... канд. психол. наук. 19.00.01. Київ, 2016. С.190.
3. Помиткіна Л. В. Психологічні особливості прийняття студентами стратегічних життєвих рішень у пізній юності. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова*. Серія № 12.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>